

gled, tako da se sovražnik ne more približati v večjih masah, ne da bi ga opazili naši. Kjer naše postojanke prehajajo na južni breg Dneustra, je široka reka tudi otežujoča ovira za napade. Pozabiti se tudi ne sme, da je se čas več tednov, odkar je začel kopneti sneg, porabil za obsežna utrjevalna dela, tako da so postojanke danes daleč močnejše kot pa so bile v januarjski bitki.

Položaj.

9. maja.

Primerljivo teži nemško-amerikanskega spora se je po izročitvi nemškega odgovora vse zanimanje obrnilo vprašanju, kak vtiš je napravila nota na javno mnenje v Zedinjenih državah in na ameriško vlado. Kar se tiče prvega dela vprašanja ni možno ustvariti si zanesljive sodbje, ker so izvadki kratki in vrlu tega tudi apretirani. Glede drugega vprašanja je ugotovljeno, da je težavnejše, ker ne moremo vedeti, kako so dispozicije pri gospodu Wilsonu: je-li sploh dostopen za mirne, stvarne in po mirni rešitvi stremeče argumente v nemški noti. In v resnici nismo mogli zaslediti v nemških listih niti enega glasu, ki bi si upal izreči kako določeno domnevo glede vprašanja, kako je ameriška vlada sprejela nemško noto. Vse izjave in domneve zvane le hipotetično. Vsi naglašajo le trdno voljo Nemčije in ogromne večine nemškega naroda, da bi se odstranila možnost konflikta. In da je temu res tako, potrjuje izlasi nastopne okolnosti. Od izročitve ameriške note sem je podvodniška vojna vidno izgubila na ostri. Seznam potopljenih ladij je postal veliko manjši. Nemčija je storila vse, da se spor s Holandsko radi potopitve ladije »Tubantje« poravnava mirnim putem. Nemška vlada je tajila, da bi bil nemški podvodnik provzročil potopitev. Čim pa je holandska vlada na podlagi uvedene preiskave dokazala, da je bil vendarle nemški podvodnik, je Nemčija takoj odnehala, priznala svojo zmotno in se izrekla pripravljeno, plačati odškodnino. Zato je pričakovati, da ne bo proti Ameriki nič ostrejšega. Nadalje dopušča nemški državni tajnik za kolonije Dernburg v nekem članku v »Berliner Tageblattu« možnost, da je ameriška trditve radi »Sussex« opravljena in govori o možnosti koncesij od strani Nemčije, ne da bi pri tem trpela ugled in dostojanstvo te poslednje. In ker se zdi skoro gotovo, da se je Dernburg razgovarjal z odločilnimi osebami v Nemčiji, predno je objavil ta svoj članek, moremo sklepati, da se v tem članku izraža volja nemških vodilnih faktorjev — za mirno rešitev. V tem smislu povdarjajo nemški listi, da je sedaj edino le od resne volje Wilsona odvisno, da ustreže zahtevi Nemčije po dolžnosti nepristranskega razsodnika med Nemčijo in Anglijo glede načina vojevanja na morju.

Posebno naglašajo nemški listi, da za dosedanjimi ameriški protesti na naslov Anglije radi kršenja mednarodnega prava v tej vojni ni bilo doslej še nobenkrat izrecne odločnosti, ki bi mogla tem protestom pridobiti veljavo, dočim kažejo prejšnji slučaj — n. pr. spor radi Panamskega kanala — da je Anglija končno vsakokrat odnehala. Zato je res le od resne volje Wilsona odvisno, ali se zahteva ameriške note — da bodi vojevanje bolj človeško in da se zato Anglija odredi načrta izstradovanja — uresničiti ali ne. In to tembol, ker je Anglija sama še najbolj izpostavljena grozotam podvodniške vojne, ko je za vse svoje življenske potrebe navezana na dovoz in za vse svoje gospodarsko življenje na dovoz. In tako prihajajo nemški listi do zaključka, da ima Amerika moči, s katero more ustreči nemški zahtevi, — to je: pritiskati na angleško vlado — in da je torej v resnici odločitev v rokah ameriške vlade.

In nado, da bo odločitev Amerike za mir, podkreplja tudi vest, da je posegnil vmes faktor velike moralne potence. Italijanski listi javljajo namreč, da je papež Benedikt XV. odposlal Wilsonu in cesarju Viljemu šifrirano depešo z namenom, da prepreči prelom med Ameriko in Nemčijo. Papež da opira na ohranitev ameriške nevtralnosti vso svojo nado za svoje bodoče mirovno posredovanje, in pa na sodelležbo Svete stolice na mirovni konferenci. Nadalje da zatrjuje v ameriških krogih, da ima papež v španskem kralju najgorečnejega svojega zaveznika za stvar miru.

Srbski ministrski predsednik Pašić je bil v Petrogradu, kjer se ga — kakor zatrjuje ententina glasila — sprejeli z velikimi častmi. Rečeni listi razpravljajo mnogo o tem potovanju. Pozitivnega se seveda ne more doznati ničesar o namenih tega potovanja. To eno je seveda gotovo, da stari Pašić ni nastopil težavnega in dolgega potovanja le zato, da pogleda v Petrogradu na uro, ali da stisne kakemu Sazonovu prijateljski roko. Vsekako so ga vodili tja važni posli. Saj je zastopnik države, ki se nahaja v obupnem položaju in ki more edino svojo nado stavljati še v Rusijo. Pašić je bil na krmilu, ko je Srbija zašla v sedanji obupni položaj in njegova neizogibna dolžnost je, da skuša rešiti — če se sploh še kaj rešiti da! Ali v Italiji ima — kakor znano — strah velike oči. Potovanje Pašićeva v Petrograd jim je udarilo na živce. Posebno še, ker nekatera glasila entente naglašajo, da je to potovanje doseglo uspeh. A čim v Italiji le slišijo o Srbiji in nje aspiracijah, postajajo — kraj vsega zavezništva in pripadništva k ententi z isto Srbijo vred — vznemirjeni, nervozni — nevljudni. Italijani ne dopuščajo — tako se razgreva »Idea Nazionale« — da

bi kdo ogrožal premoč Italije na Jadranu. Drzno da je, kar zahteva Srbija — da bi se namreč osnovala kaka slovanska država z 12 milijoni prebivalcev. »Saj ententa ni — tako se glasi glavni argument v »Idea Nazionale« — začela vojne za to, da se uresniči načrti južnoslovanskega odbora v Londonu in Parizu, ampak da uvede politično ravnotežje, ki bo edino moglo ohraniti v Evropi dolg mir.«

Čudno se sučejo pojmi v razgreti italijanski glavi. Izključno gospodstvo na Jadranu bi bilo po njihovem — ravnotežje! Meni vse, tebi nič — pa bo »ravnotežje« med nama. Nu, hvala Bogu, da je res tako, kakor dobro pripominja »Hrvatska Rieč«: Italija ima razeni, samo da je zajec — v šumi!! Srbija je v tej vojni po svoji lastni krivdi doživela mnogo grenkih izkustev. Med najgorenjeji pa je gotovo ta, da so med komponenti entente, ki jej je Srbija žrtvovala vse in ki je zakrivila nje nesrečo, najstrupenejši nasprotniki nje aspiracij.

Kako bi rekli — no? »Energijska« Grške v varovanje svoje neodvisnosti in suverenosti se suče dalje v starem kolobaru. Danes viha rokave proti ententi, jutri pričakuje — pojasnil. Zdelo se je, da je vprašanje prevoza srbskih čet v Solun preko grškega teritorija in po grških železnicah vzdrnilo končno vse grško samoljublje in energijo. Sedaj pa Grška ne odjenja, pa naj pride, kar hoče — tako so zvenela poročila pred par tedni. Sedaj pa nas brzajo obveščati iz Aten o novem namerovanem atentatu entente proti Grški. Srbsko vlado namerujejo premestiti s Krja v Solun, torej zopet na grški teritorij. Temu da se hoče grška vlada upreti z vsemi silami, ki — so jej na razpolago. In na razpolago jej je — zahteva pojasnil! Tudi proti prevozu srbskih čet v Solun je napovedovala Grška uporabo »vseh svojih sil«. Stvar pa je menda taka, da so srbske čete že v Solunu! Res je sicer, da brzajo korespondenčnega biro-a naglašati, da so Angleži in Francozi zlorabili zastavo Rdečega križa in da so Srbe prevažali na bolniških ladjah, da se izognejo torpediranju po podvodnikih. Grška pa se menda tolaži: to je za nami, se je že zgodilo — in pripravila »najenergičnejši odpor« proti prihodnjemu nasilju. Za sedaj zahteva le — pojasnil. In vrag ga vedi, ali ne bo srbska vlada mej tem, ko bo ententa »pojasnjevala«, že — v Solunu. Kakor v izvestnih prizorih v kinematografu, kjer kaka smešna figura beži, beži, beži in prihaja srečno na vse kraje — prekasno!

Domuče vesti.

Umrla je v Dekanih v 69. letu svoje starosti gospa Ana Piciga, soproga nadžupana dekanske občine, gospoda Josipa Piciga. Pogreb se bo vršil v četrtek, 11. t. m., ob 2 popoldne iz hiše žalosti na domače dekansko pokopališče. Blagi pokojnici večni mir in pokoj gospodu soprogu, odličnemu narodnemu istrskemu prvaku, in vsej rodbini pa naše najiskrenejše sožalje!

Za ravnopravnost v Istri. Z ozirom na okoliščino predsednika deželne upravne komisije mejne grofije Istre, kjer zagotavlja, da se bo v tej deželi odlej strogo izvajalo načelo ravnopravnosti hrvatsko-slovenske in italijanske narodnosti, pripominja puljski »Hrvatski List«: »V kolikor z zadovoljstvom prinašamo to objavo, v toliko se nadejamo zaupljivo, da ne ostane vse pri samih obljubah, ampak da jim bodo sledila tudi dejstva. Ako se bo deželna upravna komisija naše mejne grofije — kakor naglašajo — strogo držala načela popolne ravnopravnosti obeh narodnosti v Istri, dobi v »Hrvatskem Listu« odkritega prijatelja, ki stremi po istem cilju«. — To izjavo podajamo tudi v imenu »Edinosti« in jo moremo — čeprav nismo formalno pooblaščen — to — podati tudi v imenu našega vodstva in vse naše javnosti. Naš narod v Primorju ni nikdar zasledoval agresivnih ciljev, ki naj bi krutili drugim narodne pravice in jim križali upravičene aspiracije. Vrhni cilj je bil vedno — enakopravnost, ali popolno enakopravnost brez nobenih klavzul ali pogojev. Nikdar nam ni bilo na misli, da bi se šopirili nad drugimi, ali tudi pod drugimi nočemo biti deželni druge vrste. Poleg drugih kot enakopraven element hočemo živeti svoje življenje. Enakopravnost naj se delita luč in senca, z enako dobrotnostjo naj državna uprava ustreza materialnim in etičnim potrebam obeh narodnosti. To zahtevamo in nič več. Ali tudi nič — ne za las manje. S čutstvom zadovoljstva smo pozdravili besedo deželne upravne komisije v Istri, ali to zadovoljstvo se udi in postane trajno le tedaj, če bodo besedi sledila tudi dejanja. Če bo tako, ne bomo samo dobri prijatelji, marveč sodelovalci za materialno in kulturno blaginjo naroda. Če bi bili pa — nu, naša nada je trdna, da ne bo temu tako — prevarjeni v tem svojem pričakovanju, bomo morali svoje postopanje uvažati tako, kakor nalaga vsakemu narodu dolžnost samoobrane in spoštovanja samega sebe.

Žveplo. Zadnjič smo naznanili, da je žveplo, namenjeno za naše vinograde, že na poti. Toda žalibog je c. kr. ministarstvo dotično odredbo preklicalo, ker je izvedelo, da kaže to žveplo nagnenje, da se samo vname. Radi tega se ne bo razpošiljalo, dokler ga natančno ne preiščejo in se ne dožene, da je izključena omenjena nevarnost, oziroma, dokler se ta nevarnost ne odpravi. Kmetijska družba je opozorila kompetentne faktorje na najnost žveplanja in na škodo, ki nastane, ako ne bo zadosti žvepla in ako ne bo pravečasno na razpolago.

Posest v gorški bolnišnici. Včeraj je ekselencija gospa baronica Fries-Skene v spremstvu gospe baronice N. Murguro obiskala tukajšnjo gorško bolnišnico v Avstro-Amerikani in ste darovali ubogim otrokom obleke in slaščice.

Podpore za bolne mornarje. Za leto 1916 je podeliti dvoje podpor revnim bolnim mornarjem iz ustanove »Podadmiral Bernard baron Willerstorf-Urbair«. Za natančnejša pojasnila se je obračati na VIII. oddelek mestnega magistrata.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 11. t. m., od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 137., zastavljeni meseca januarja 1915. na modre listke, in sicer od št. 5000 do št. 6600.

Prodajalne aprovizacijske komisije so imele v času od 1. do 7. majnika t. l. skupno 180.716 kron in 78 vinarjev prejemkov.

Promet zasebnih vojnopoštinih zavrtkov je zasedaj pripuščeno edino s sledečimi vojnopoštinih uradi: 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 19/II, 20, 22, 22/II, 22/III, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 50, 51, 52, 54, 56, 57, 62, 63, 66, 68, 70, 71, 72, 74, 75, 78, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 94, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 110, 111, 115, 116, 116/III, 118, 119, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 136, 137, 139, 141, 142, 144, 145, 146, 148, 149, 156, 160, 162, 163, 164, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 179, 180, 182, 185, 186, 189, 202, 204, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 219, 220, 222, 225, 227, 228, 230, 231, 233, 234, 236, 237, 238, 251, 253, 254, 260, 261, 264, 265, 273, 274, 301, 301/II, 301/III, 303, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 341, 351, 351/II, 351/III, 352, 353, 355, 501, 503, 505, 506, 507, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630.

Glede pripustitve prometa zasebnih zavrtkov na stalne etapne poštne urade v zemlju zasedenem po avstrijsko-ogrskih četah, ni nikake izjemne.

Potres. V tržaški primorski opazovalnici so zabeležili potresni aparati predvečernim popoldne slaboten potres, katerega središče bo oddaljeno kakih 540 km. Po dosedanjih vesteh so čutili ta potres v Hercegovini.

ČESKO - BUDJEVSKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delje Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Kupujem žaklje vsake vrste po najvišjih cenah. J. Stebel Trst, ul. Torrence 36. 175

Kupujem žaklje vsake vrste. Jakob Margon, ul. Solitario št. 21 (pri mestni bolnišnici) Prva slovenska trgovina. 250

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijove podplati, razni gumiji, denarnice, mazila za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarniki papir, kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, alic, razna razila, robel, mrožica za bice, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnik, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

Vino belo naravno ima na prodaj Goriško vinarsko društvo sedaj v Prvačini in v Kobdilju po zmernih cenah. 138

Marquissette, crepe, eponge, luster in etamine

črn, bel in moder.

Bluze, klobuki, cvetlice dnevno krasne novosti.

Obleke, perilo in pletenine v nedosežni izberi.

S. ÖHLER & C^{omp.} ^{nasi.}

TRST — Corso št. 16 — TRST

Hotel in restavracija METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana.
Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Melasna krmila za živino

razpošilja v vrečah po 50 kg
deželna centrala krmil v Ljubljani Turjaški trg št. 3. —
Cena je 35 K za 100 kg.

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«

Podpisujte avstrijsko vojno posojilo!

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu sprejema podpisovanja za

Četrto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

Natančnejše informacije daje v svojih uradih
Ulica Caserma št. 11. Od 9-12, 3-5.

Podpisujte avstrijsko vojno posojilo!

Tužnega srea naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je moja nepozabna soproga, gospa

Ana Piciga

danes, v torek, ob 1¹/₂ popoldne po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 69. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v četrtek, 11. dne meseca majnika 1916., ob 2 popoldne iz hiše žalosti.

DEKANI, 9. dne meseca majnika 1916.

Josip Piciga
nadžupan občine Dekani.

Podpisujte

četrto avstrijsko vojno posojilo

pri

Jadranski banki v Trstu.